

กฎหมายอาญาบัญญัติขึ้นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม โดยมีมาตรการบังคับ คือ การลงโทษผู้กระทำความผิด ดังนั้น การบังคับใช้กฎหมายอาญาจะต้องเป็นกรณี ที่การกระทำความผิดมีความรุนแรงและการกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อการใช้ร่วมกันในสังคม กฎหมายอาญาได้ถูกบัญญัติขึ้นโดยรัฐ เพื่อให้การกระทำใดๆ ที่วิญญูชนเห็นว่าส่งผลกระทบต่อการใช้ร่วมกันในสังคม เป็นความผิดอาญา และสำหรับความผิดเล็กน้อยได้ถูกบัญญัติไว้ เรียกว่า “ความผิดลหุโทษ” หลักเกณฑ์ในการบัญญัติความผิดลหุโทษแตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการบัญญัติความผิดอาญาทั่วไป เนื่องจากความผิดลหุโทษเป็นเพียงความผิดเล็กน้อย ไม่มีความรุนแรงของการกระทำ ลักษณะเป็นการกระทำที่ควรตำหนิในทางศีลธรรม แต่เหตุที่ต้องมีการบัญญัติให้การกระทำความผิดเล็กน้อยนี้เป็นความผิดอาญา เพียงเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ในประเทศไทยจึงบัญญัติให้ความผิดลหุโทษเป็นกฎหมายอาญาและมีโทษจำคุกและโทษปรับ สำหรับในต่างประเทศ มีแนวคิดเกี่ยวกับความผิดลหุโทษต่างกันออกไป เช่น ประเทศเยอรมนี มีแนวคิดว่าความผิดลหุโทษไม่ควรเป็นความผิดอาญา แต่เป็นความผิดทางปกครอง ประเทศฝรั่งเศสเห็นว่าความผิดลหุโทษเป็นความผิดอาญา แต่มีเพียงโทษปรับเท่านั้น ไม่มีโทษจำคุก เป็นต้น

จากการศึกษาบทบัญญัติความผิดลหุโทษในประมวลกฎหมายอาญาของไทย พบว่า การบัญญัติความผิดลหุโทษบางฐานความผิดไม่ควรเป็นความผิดอาญา เนื่องจาก ลักษณะของความผิดมีเนื้อหาในทางปกครอง เป็นการปกป้องสาธารณะประโยชน์ และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมมากกว่าปกป้องผู้เสียหายหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ จึงควรปรับเปลี่ยนความผิดลหุโทษที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้เป็นความผิดที่ฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบของสังคม เพื่อสมตามเจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายอาญา เช่น ความผิดฐานทำให้รางระบายน้ำอันเป็นสิ่งสาธารณะเกิดขัดข้อง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 375 หรือความผิดฐานทำให้เกิดสิ่งปฏิกูลแก่บ่อ สระน้ำที่ประชาชนใช้สอย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 380 ลักษณะของความผิดมีเนื้อหาในทางปกครอง เพื่อปกป้องสาธารณะประโยชน์ เนื่องจากผลกระทบของการกระทำความผิดเป็นส่วนรวม ความผิดดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ สมควรปรับเปลี่ยนความผิดลหุโทษที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้เป็นความผิดที่ฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบของสังคม แต่อย่างไรก็ตาม หากเป็นความผิดที่การกระทำส่งผลกระทบต่อบุคคลโดยตรง เช่น ความผิดฐานยิงปืนโดยไร้เหตุในที่สาธารณะหรือที่ชุมนุมชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 376 ลักษณะของการกระทำความผิดมีความรุนแรงและอาจส่งผลกระทบต่อบุคคลโดยตรง สมควรให้เป็นความผิดอาญา

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า ในปัจจุบัน หากเกิดกรณีที่ผู้กระทำความผิดลหุโทษไม่ยอมรับว่าตนเองได้กระทำความผิดหรือไม่ยินยอมชำระค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนด การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนี้ จะเข้าสู่ขั้นตอนการดำเนินคดีทางอาญาเช่นความผิดอาญาทั่วไป ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อน เห็นควรปรับเปลี่ยนเป็นความผิดที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม และมีขั้นตอนการดำเนินคดีสำหรับความผิดนี้ โดยจัดตั้งเจ้าพนักงานที่มีอำนาจในการบังคับโทษ โดยมีเพียงโทษปรับ และหากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมชำระค่าปรับ ให้ขั้นตอนดำเนินคดีจบในชั้นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจ โดยไม่ผ่านขั้นตอนการดำเนินคดีในชั้นพนักงานอัยการหรือศาล เช่นความผิดอาญาทั่วไป เป็นการลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาลอีกด้วย

Criminal law is prescribed for maintaining public order by the enforcement measure which is the punishment. Hence, Criminal law enforcement is needed in case of commission of the felony offence and affected to public order. Criminal law is enacted by a state which ordinary person is able to acknowledge whether any commission is criminal offence or not and any tiny commission is called "petty offence". The principle of petty offence punishment is generally distinct from other criminal offences because the petty offence is lightly and an its essentiality is only for inappropriate moral. Nevertheless, a reason why petty offence is prescribed as criminal offence is for maintaining public order. As mentioned, petty offences under the Thai Penal Code have been enacted as Criminal law and its punishment is imprisonment and fine. For other countries, the methods relating to petty offence have differences ideas such as the method of Germany, the petty offences should not be criminal offence but it should be only for administrative offence also, the method of France, the petty offence is criminal offence which its punishment is only to be fined.

From studying, some petty offence provision of Thai Criminal law is inappropriate to be criminal offence due to its essentiality is more an administrative content and public interest protection than any injured person protection. Therefore, it does not actual criminal offence then, petty offence should be amended from criminal offence to be mere a social convention infringement for an reasonable purpose of Criminal law. For example, Article. 375 and Article. 380. As mentioned, their essentialities have administrative content for protecting public order because their offences effect to public interest and these articles are not the actual criminal offence. Then, the articles as mentioned should be amended as being contrary to public regulation. However, criminal offence which directly effects to any injured person as Article. 376 should be prescribed as the commission of the actual criminal offence.

Furthermore, at present, in case of petty offender, if the offender denies oneself to accept his offence or refuse to be fined, the proceeding will approach to general criminal proceeding which is complicity. Hence, petty offence should be amended as being contrary to public regulation also, the proceeding would be suitable with these kinds of offence by appointing governmental officer which has authorization to enforce punishment. The punishment should be merely for being fined. Also, if petty offender denies to be fined, the proceeding would be dismissed by the official authorization without any proceeding of governmental attorney or court as general criminal cases.